Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/2)

Bu doküman, ilgili mevzuat metnini AB Global Mevzuat Arşivi düzeninde sunar.

31.12.2025 Tarihli 33124 Sayılı (4. Mükerrer) Resmi Gazete

TEBLİĞ

Ticaret Bakanlığından:

Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinaların İthalat Denetimi Tebliği

(Ürün Güvenliği Ve Denetimi: 2026/2)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, Ek-1'de yer alan yönetmelikler kapsamında olan ve Ek-2'de belirtilen ürünlerin ithalatta, tabi bulundukları yönetmelik veya yönetmeliklere uygunluğunun denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Bu Tebliğ Serbest Dolaşıma Giriş Rejimine tabi tutulacak ürünleri kapsar.

Bu Tebliğ Hariçte İşleme Rejimi uyarınca ihraç edilip geri gelen eşyaları kapsamaz.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 455 inci maddesine, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, 14/9/2022 tarihli ve 6038 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararına ve 16/8/2023 tarihli ve 32281 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler Yönetmeliğine dayanılarak

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Avrupa Birliğinde serbest dolaşımda bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

Denetim Birimi: Türk Standardları Enstitüsünü,

ç) Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS): Ürün güvenliği mevzuatı ve teknik düzenlemeler uyarınca yapılan denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda ve risk esaslı yerine getirilmesi amacıyla oluşturulan internet tabanlı uygulamayı,

Fiili denetim: Belge kontrolü, işaret kontrolü, fiziki muayene ve laboratuvar testinden biri veya birkaçını,

Firma: TAREKS aracılığıyla yapılan işlemlere konu olan kamu kurumları dâhil, tüm gerçek ve tüzel kişileri,

Firma kullanıcısı: Firma yetkilisi tarafından firma adına TAREKS'te işlem yapmak üzere yetkilendirilmiş kişiyi,

Firma yetkilisi: Firmanın imza sirkülerinde yer alan ve firmayı temsil ve ilzama yetkili olan kişiyi,

ğ) Geri gelen eşya: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 446 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde tanımlanan nedenlerle geri gelen daha önce ihraç edilmiş eşyayı,

İthalat Denetim Ön İzni: Ek-2'de belirtilen ürünlere yönelik ürün gümrüklü sahaya gelmeden belge üzerinden yapılan denetim sonucu verilen izni,

ı) Kapsam dışı: GTİP olarak Ek-2’de belirtilmekle birlikte, Ek-1’deki tabloda yer alan ilgili yönetmelik veya yönetmeliklerin kapsamına girmeyen veya Bakanlıkça bu Tebliğ kapsamında denetimi hedeflenmeyen ürünü,

Risk: Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin tabi bulundukları yönetmelik veya yönetmeliklere uygun olmama ihtimalini,

Risk analizi: Ek-2’de belirtilen ürünlerin risk derecesini ve fiili denetime yönlendirilip yönlendirilmeyeceğini belirlemek amacıyla, TAREKS’te firma hakkındaki bilgiler; geçmişte yapılan ithalat denetimleri ile piyasa gözetimi ve denetimi sonuçları; imalatçı veya ithalatçı firma ya da firma kullanıcısı; giriş gümrüğü; ürünün cinsi, markası, modeli, fiyatı ve miktarı; menşe, çıkış, sevk veya ticaret yapılan ülke ve risk tespiti için kullanılabilecek diğer bilgilerden hareketle yapılan işlemi,

ifade eder.

TAREKS ve firma tanımlaması

MADDE 4- (1) Ek-1’de yer alan yönetmelikler kapsamında olan ve Ek-2’de belirtilen ürünlerin ithalat denetimiyle ilgili işlemler, TAREKS üzerinden ve risk analizine göre yapılır.

Bu Tebliğ kapsamı ürünleri ithal etmek isteyen firmaların, 8/8/2025 tarihli ve 32980 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28) çerçevesinde TAREKS’te tanımlanması ve firma adına TAREKS’te işlem yapacak en az bir firma kullanıcısının yetkilendirilmiş olması gerekir.

İthalat Denetim Ön İzni başvurusu

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki ürünleri ithal etmek isteyen firmaların, İthalat Denetim Ön İzni almış olmaları gerekir.

İthalat Denetim Ön İzni başvurusu, firma kullanıcısı tarafından Bakanlık internet sayfasındaki “E-İşlemler” kısmında yer alan “Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) Uygulaması” bölümü kullanılarak TAREKS üzerinden yapılır. Başvuru için, firma ekranında “Denetim Başvurusu” başlığı altındaki “Ön İzin” alt başlığından “Yeni Başvuru” kutucuğu al- tındaki “Ürün

Grubu Bazında Başvuru” seçeneği ile birlikte alınmak istenen ön izin belgesinin (İthalat Denetim ön İzni) işaretlenmesi yeterlidir.

Başvuruya ilişkin Ek-3’te belirtilen 2, 3, 4, 5 ve 6 numaralı belgeler başvuru esna- sında TAREKS’e yüklenir. Bununla beraber aynı Ekte yer alan 2, 3 ve 4 numaralı belgeler ürü- nün gümrük bölgesine ulaşmasını müteakip denetim birimine iletilir ve başvurular sonuçlandırılır.

TAREKS’e yüklenen, ancak ilgilisince düzenlenmediği anlaşılan AB Uygunluk Be- yanı, Tip Onay Belgesi veya test raporunun tespiti halinde, diğer şartlar uygun olsa dahi İthalat Denetim Ön İzni olumsuz olarak sonuçlandırılır.

Ek-2’de belirtilen ürünler için her hâlükârda İthalat Denetim ön İzni başvurusu yapılması zorunludur.

İthalatçının başvurusu

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ kapsamındaki denetimler, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde gümrük beyannamesinin tescili öncesinde yapılır.

Firma kullanıcısı, Bakanlık internet sayfasının “E-işlemler” kısmında yer alan “Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) Uygulaması” bölümünü veya e-Devlet kapı- sını kullanarak TAREKS üzerinden ithal partisine ilişkin bilgi ve Ek-3’ün birinci maddesinde belirtilen belgeyi yükleyerek başvurusunu yapar.

Başvuru üzerine, TAREKS tarafından firmaya, ilgili denetim birimi nezdindeki iş- lemlerini takip edebilmesi amacıyla bir başvuru numarası verilir.

Beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru, eksiksiz ve zamanında sunulmasından firma ve firma kullanıcısı sorumludur.

Muafiyetler ve istisnalar

MADDE 7- (1) A.TR Dolaşım Belgeli olduğu firma kullanıcısı tarafından TAREKS’te beyan edilen ürünler için ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğru- dan oluşturulur.

Gümrük Yönetmeliğinin 446 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bent- lerinde tanımlanan nedenlerle geri gelen daha önce ihraç edilmiş eşya için TAREKS üzerinden başvuru

yapılmaz, ithalat işlemleri 12 nci maddeye göre sonuçlandırılır.

29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki Kararın beşinci kısmında belirtilen eşyanın ithalatında TAREKS üzerinden başvuru yapılmaz, ithalat işlemleri 12 nci maddeye göre sonuçlandırılır.

Risk analizine göre yapılacak değerlendirmede, birinci fıkra kapsamına giren ürünler de fiili denetime yönlendirilebilir.

Birinci fıkra kapsamına giren ürünler için her halükârda İthalat Denetim Ön İzni alınması gerekmektedir.

Kapsam dışı

MADDE 8- (1) Başvuru konusu ithalat partisine ilişkin kapsam dışı beyanı, ithalatçı firma tarafından İthalat Denetim Ön İzni başvurusu sürecinde denetim birimine yapılır.

Risk analizi

MADDE 9- (1) Fiili denetime yönlendirilen ürünler firma kullanıcılarının TAREKS üzerinden beyan ettiği bilgiler çerçevesinde, risk analizine göre belirlenir.

Risk analizinde kullanılacak kriterler, gerekli görülmesi halinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili diğer tarafların da görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

TAREKS ve Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi Sistemi (PGDBİS) arasında veri akışının sağlanmasıyla, bu Tebliğ kapsamı ürünlerin ithalat denetimlerine ilişkin verileri PGDBİS'e iletilir.

Risk analizi sonucunda fiili denetime yönlendirilmeyen ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

Fiili denetim

MADDE 10- (1) Fiili denetime yönlendirilen ürünler için Ek-3'te belirtilen belgeler, başvuru günü dâhil yirmi iş günü içerisinde elektronik ortamda TAREKS'e yüklenir. TA- REKS'te talep edilmesi halinde sistem tarafından ilave süre verilir. İlgili belgelerin sisteme süresi içerisinde

yüklenmemesi halinde başvuru olumsuz olarak sonuçlanır.

Fiili denetim esnasında aranacak kriterlerin tespitinde ihtiyaç duyulması halinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından görüş alınır.

Firmalardan ilave bilgi ve belge istenebilir.

Fiili denetim sonucunda ilgili mevzuata aykırılık tespit edilmemesi ya da ürünün kapsam dışı olduğunun tespiti durumlarında, ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası oluşturulur.

İlgili mevzuata aykırılık tespit edilmesi veya talep edilen ek bilgi ve belgelerin süresi içerisinde TAREKS'e yüklenmemesi durumunda fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır.

TAREKS'e yüklenen, AB Uygunluk Beyanı, Tip Onay Belgesi, test raporu veya denetim birimince talep edilen diğer belgelerin ilgilisince düzenlenmediğinin tespiti halinde, diğer şartlar uygun olsa dahi fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır.

Firma kullanıcısına yapılan bildirimler

MADDE 11- (1) İzin ve denetim sürecine ve sonucuna ilişkin sorgulamalar TAREKS aracılığıyla yapılır.

Denetim sürecine ve sonucuna ilişkin bildirimler, Dış Ticarette Risk Esaslı Kontrol Sistemi Hakkında Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/28)'inin 5 inci maddesi kapsamında yapılan "Yetkilendirme Başvuruları" uygulamasında firma kullanıcıları tarafından beyan edilen elektronik posta adresine iletilir. Firma kullanıcısına ulaşmayan bildirimlerden Bakanlık sorumlu değildir.

Yapılan denetimde, üründe mevzuata aykırılık tespit edilmesi halinde durum ayrıca ilgili gümrük idaresine yazıyla ve sistem üzerinden bildirilir.

TAREKS referans numarasının gümrüklere beyanı

MADDE 12- (1) Ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarasının gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine ithalatçı firma tarafından kaydedilmesi zorunludur.

TAREKS referans numarası verildiği tarihten itibaren 1 yıl süreyle geçerlidir.

GTİP değişikliği sonucunda bu Tebliğin eki listede yer aldığı tespit edilen ürünlerin, gümrük gözetiminde bulunması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince denetime yönlendirilmesi halinde, 5 inci madde çerçevesinde TAREKS üzerinden başvuru yapılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki Kararın beşinci kısmında belirtilen eşyanın ithalatında 18090099109115014436576 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine kaydedilir.

Geri gelen eşyanın ithalatında 24010099902345050803582 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine kaydedilir.

İthalatçının sorumluluğu

MADDE 13- (1) İthalatçı, bu Tebliğ kapsamında denetlensin veya denetlenmesin, ithal ettiği ürünlerin her halükârda Ek-1'deki tabloda yer alan ilgili yönetmelik veya yönetmelikler dâhil olmak üzere ilgili tüm mevzuata uygun ve güvenli olmasından, ürünlere eşlik eden belgelerin doğruluğundan, 7223 sayılı Kanun uyarınca sorumludur.

Ürünün ithaline izin verilmesi veya ürüne dair TAREKS referans numarası oluşturulması, ürünün mevzuata uygun ve/veya güvenli olduğu anlamına gelmez.

Bu Tebliğ kapsamında, ürünün ithal edilebileceğine dair verilen TAREKS referans numarası o ürünün ithalat işlemi dışında başka bir amaçla veya ürünün güvenli ve mevzuata uygun olduğunun ispatı olarak kullanılamaz.

İthal edilmiş ürünün GTİP'inin Ek-2'de yer aldığının sonradan yapılan kontrol neticesinde tespit edilmesi hâlinde, ilgili gümrük idaresi, söz konusu tespiti Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına İlgili Bakanlık tarafından ürünün güvenli olmadığının belirlenerek gümrük idaresine iletilmesi hâlinde, söz konusu ürünlerin uygunluk değerlendirmesi olumsuz sonuçlanmış addedilir.

Yaptırımlar

MADDE 14- (1) Bu Tebliğe aykırı hareket edenler ile yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunanlar, Ek-3'te belirtilen ya da denetim süresince talep edilen herhangi bir belgede tahrifat yapanlar veya tahrifat yapılmış belgeyi ibraz edenler hakkında; 7223 sayılı Kanun, 27/10/1999 tarihli ve

4458 sayılı Gümrük Kanunu, Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının hükümleri ve ilgili diğer mevzuat uygulanır.

TAREKS üzerinden yürütülen denetimlerde, ilgili mevzuata, bu Tebliğ hükümlerine ve bu Tebliğe ilişkin uygulamalara aykırı hareket eden firma kullanıcısının yetkisi, fiilin ağırlığına göre 1 ila 12 ay süreyle askıya alınır; firmanın denetim başvuruları 1 ila 12 ay süreyle fiili denetime yönlendirilir. Bu yaptırımlar uygulanırken belirlenen süreler ve denetim oranları, firmanın başvuru sıklığı, varsa önceki ihlalleri ve/veya ürünün niteliği gibi hususlar dikkate alınarak belirlenir.

Yetki

MADDE 15- (1) Bu Tebliğde yer alan hususlarda uygulamaya yönelik önlem almaya ve düzenleme yapmaya Bakanlığın Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 16- (1) 31/12/2024 tarihli ve 32769 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gaze- te'de yayımlanan Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/2) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 1/1/2026 tarihinden önce çıkış ülkesinde ihraç amacıyla Türkiye'ye sevk edilmek üzere taşıma belgesi düzenlenmiş veya Gümrük Mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş olan ürünlerin ithalatı; 28/2/2026 tarihine kadar (bu tarih dâhil), TAREKS başvurusunun gerçekleştirilmesi ve ithalatçı firmanın talebi hâlinde, 16 ncı maddeyle yürürlükten kaldırılan Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/2)'ne göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu Tebliğ 1/1/2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Ek-1

İTHALATTA DENETLENEN ÜRÜNLERİN TABİ OLDUKLARI YÖNETMELİKLER

ÜRÜN GRUBU YETKİLİ

KURULUŞ İLGİLİ YÖNETMELİK Makinalar Sanayi ve

Teknoloji

Bakanlığı Makina Emniyeti Yönetmeliği

(2006/42AT) Makinalar Sanayi ve

Teknoloji

Bakanlığı Karayolu Dışında Kullanılan Hareketli Makinalara Takılan İçten Yanmalı Motorlar İçin Gaz ve Partikül Halindeki Kirletici Emisyon Sınırları ve Tip Onayı ile İlgili Gereklilikler Hakkında Yönetmelik (2016/1628/AB) Makinalar Sanayi ve

Teknoloji

Bakanlığı Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu ile İlgili Yönetmelik (2000/14/AT) Makinalar Sanayi ve

Teknoloji

Bakanlığı Elektromanyetik Uyumluluk Yönetmeliği (2014/30/AB) (EMC)

Ek-2

DENETİME TABİ ÜRÜNLER LİSTESİ

SIRA NO GTİP MADDE ADI İLGİLİ YÖNETMELİK VEYA YÖNETMELİKLER 1. 8413.40.00.00.00 Beton pompalan Makina, Emisyon, Gürültü 2. 8426.11.00.00.00 Sabit bir mesnet üzerine tesbit edilmiş gezer köprü vinçleri Makina, EMC 3. 8426.19.00.00.11 Gantri vinçler Makina, EMC 4. 8426.20.00.00.00 Kule Vinçler Makina, EMC 5. 8426.41.00.10.00 Vinçli yük arabaları Makina, Emisyon, Gürültü 6. 8426.41.00.90.00 Diğerleri Makina, Emisyon, Gürültü 7. 8426.49.00.00.00 Diğerleri Makina, Emisyon, Gürültü 8. 8427.10.10.00.00 Kaldırma yüksekliği 1 m. veya daha fazla

olanlar Makine, EMC 9. 8427.10.90.00.00 Diğerleri Makine, EMC 10. 8427.20.11.00.00 Arazi forkliftleri ve arazi için istiflemeye mahsus diğer yük arabaları Makine, Emisyon, Gürültü 11. 8427.20.19.00.00 Diğerleri Makine, Emisyon, Gürültü 12. 8427.20.90.00.00 Diğerleri Makine, Emisyon, Gürültü 13. 8429.20.00.00.11 Greyderler Makina, Emisyon, Gürültü 14. 8429.30.00.00.00 Skreyperler Makina, Emisyon, Gürültü 15. 8429.40.10.00.11 Lastik tekerlekli olanlar Makina, Emisyon, Gürültü 16. 8429.40.10.00.19 Diğerleri (Kendinden hareketli, vibratörlii yol silindirleri: lastik tekerlekli olanlar hariç) Makina, Emisyon, Gürültü 17. 8429.40.30.00.00 Diğerleri (Kendinden hareketli yol silindirleri: vibratörlii olanlar hariç) Makina, Emisyon, Gürültü 18. 8429.51.10.10.11 Lastik tekerlekli olanlar Makina, Emisyon, Gürültü 19. 8429.51.10.90.11 Lastik tekerlekli olanlar Makina, Emisyon, Gürültü 20. 8429.51.99.10.11 Lastik tekerlekli olanlar Makina, Emisyon, Gürültü 21. 8429.51.99.90.11 Lastik tekerlekli olanlar (Yükleyici) Makina, Emisyon, Gürültü 22. 8429.52.10.00.00 Paletli ekskavatörler Makina, Emisyon, Gürültü 23. 8429.52.90.00.11 Lastik tekerlekli olanlar Makina, Emisyon, Gürültü 24. 8429.59.00.10.11 Beko loder Makina, Emisyon, Gürültü 25. 8430.41.00.00.00 Kendinden hareketli olanlar Makina, Emisyon, Gürültü 26. 8703.10.11.00.00 Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar (Arama kurtarma/acil müdahale amaçlı paletli araçlar) Makina, Emisyon

Ek-3

TAREKS’E YÜKLENMESİ GEREKEN BELGELER

1. Aşağıdaki gümrük belgelerinden eşyanın durumuna uygun olan biri veya birkaçı (**)

- Özet Beyan, Tır Karnesi, Transit Refakat Belgesi veya Taşıma Belgesi (Konşimento, CMR Belgesi, CİM Taşıma Belgesi) (Eşyanın geçici depolama statüsünde bulunması ya da tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usule tabi olması durumunda)

- Serbest Bölge işlem Formu, Ön Statü Belgesi (Serbest Bölgede bulunması durumunda)

- Önceki gümrük rejimine ilişkin Gümrük Beyannamesi (Antrepo, geçici ithalat vb.)

- Gümrük Beyannamesi (12. Maddenin üçüncü fıkrası kapsamında, gerek görülmesi halinde)

2. Fatura veya proforma fatura (**)

3. AB Uygunluk Beyanı (Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği Onaylı*) - Türkçe tercümesinin onaylı örneği ile birlikte (**)

4. Tip Onay Belgesi (Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği Onaylı*) - Türkçe tercümesinin onaylı örneği ile birlikte (**)

5. Gürültü Sertifikası- (Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği Onaylı*) Türkçe tercümesinin onaylı örneği ile birlikte (**)

6. İthal edilmek istenen ürüne ait fotoğraflar

* Ürünün çıkış ülkesinde onaylatılması gerekmektedir.

** İlgili denetim birimince talep edilmesi durumunda belgelerin asıllarının veya onaylı örneklerinin ibraz edilmesi zorunludur.

Bu yazı GümrükApp’ten alınmıştır.